

ดัชนีคอร์เมทาดาทา: คำร่างเมทาดาทาสำหรับการบรรยายวัตถุดิจิทัล

เทอดศักดิ์ ไม้เท้าทอง¹

บทคัดย่อ

ชุดข้อมูลย่อยดัชนีคอร์เมทาดาทาเป็นคำร่างเมทาดาทาสำหรับการทำรายการวัตถุดิจิทัล ประกอบด้วยหน่วยข้อมูลย่อย 15 หน่วย ได้แก่ ชื่อเรื่อง เจ้าของผลงาน หัวเรื่อง ลักษณะ สำนักพิมพ์ ผู้ร่วมงาน ปี ประเภท รูปแบบ รหัส ดัชนีฉบับ ภาษา เรื่องที่เกี่ยวข้อง ขอบเขต และสิทธิ โดยเป็นคำร่างเมทาดาทาที่ได้รับความนิยมอย่างมากในปัจจุบัน เนื่องจากมีความยืดหยุ่นในการประยุกต์ใช้ ซึ่งผู้ใช้สามารถกำหนดเมทาดาทาให้กับวัตถุดิจิทัลได้โดยไม่จำเป็นต้องใช้ทุกหน่วยข้อมูลย่อย เลือกใช้หน่วยข้อมูลย่อยได้ตามความต้องการ ใช้หน่วยข้อมูลย่อยซ้ำได้ในองค์ประกอบเดียวกัน และยังสามารถเพิ่มหรือขยายหน่วยข้อมูลย่อยได้ตามความจำเป็น บทความนี้นำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การลงรายการเมทาดาทาโดยใช้ชุดหน่วยข้อมูลย่อยดัชนีคอร์เมทาดาทา พร้อมทั้งให้ตัวอย่างประกอบคำอธิบายในแต่ละองค์ประกอบและตัวอย่างการลงรายการวัตถุดิจิทัลบางประเภท

คำสำคัญ: เมทาดาทา ดัชนีคอร์เมทาดาทา วัตถุดิจิทัล

¹ ภาควิชาศิลปศาสตร์ประยุกต์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

Dublin Core Metadata: Metadata Schema for Describing Digital Objects

Therdsak Maitaouthong¹

Abstract

The Dublin Core Metadata Element Set (DCMES) is a metadata schema for cataloguing digital objects. It consisted of 15 elements, including title, creator, subject, description, publisher, contributor, date, type, format, identifier, source, language, relation, coverage, and rights. DCMES has been very popular nowadays due to its flexibility in application. The user can define metadata for digital objects without the need to use every element, use the element as desired, use the element repeat the same element, and add or extend the element as necessary. This article presents guidelines and examples for describing digital objects by using DCMES.

Keywords: Metadata, Dublin Core Metadata, Digital objects

¹ Department of Applied Arts, Faculty of Industrial Education, King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang

บทนำ

ชุดหน่วยข้อมูลย่อยดับลินคอร์เมทาตาทา (Dublin Core Metadata Element Set) หรือที่เรียกว่า DCMES จัดทำขึ้นโดยคณะกรรมการที่มีชื่อว่า Dublin Core Metadata Initiative หรือ DCMI โดยจัดทำชุดหน่วยข้อมูลย่อยดับลินคอร์เมทาตาทาดำเนินมาตรฐาน ISO 15836-2003 ซึ่งมีการทำงานร่วมกับองค์กรระหว่างประเทศที่ทำงานด้านการพัฒนาเทคโนโลยีเว็บ คือ องค์กรที่มีชื่อว่า World Wide Web Consortium หรือ W3C สำหรับชุดหน่วยข้อมูลย่อยดับลินคอร์เมทาตาทาที่ DCMI กำหนดขึ้นนั้น ประกอบด้วยองค์ประกอบ 15 รายการ ซึ่งได้จากการประชุมเชิงปฏิบัติการของผู้เชี่ยวชาญที่ทำงานเกี่ยวข้องกับเมทาตาทาในภาคส่วนต่างๆ โดยการประชุมดังกล่าวจัดขึ้นในปลายทศวรรษที่ 1990 ทั้งนี้ชุดหน่วยข้อมูลย่อยดับลินคอร์เมทาตาทาประกอบด้วยส่วนสำคัญ 2 ส่วน คือ (1) หน่วยข้อมูลย่อยหลัก (Core element) เป็นชุดหน่วยข้อมูลย่อย 15 หน่วย จำแนกเป็น 3 กลุ่ม คือ หน่วยข้อมูลที่สัมพันธ์กับทรัพยากรสารสนเทศในด้านเนื้อหา (Content) ได้แก่ ชื่อเรื่อง หัวเรื่อง ลักษณะ ประเภท ต้นฉบับ เรื่องที่เกี่ยวข้อง และขอบเขต หน่วยข้อมูลที่สัมพันธ์กับทรัพยากรสารสนเทศในด้านทรัพย์สินทางปัญญา (Intellectual property) ได้แก่ เจ้าของผลงาน สำนักพิมพ์ ผู้ร่วมงาน และสิทธิ และหน่วยข้อมูลที่สัมพันธ์กับทรัพยากรสารสนเทศในด้านรูปแบบ (Instantiation or Version) ได้แก่ ปี รูปแบบ รหัส และภาษา และ (2) ตัวขยาย (Qualifiers) ซึ่งเป็นคำอธิบายเพิ่มเติมในชุดหน่วยข้อมูลย่อย แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ รายละเอียดหน่วยข้อมูลย่อย (Element refinement) เป็นองค์ประกอบย่อยที่ช่วยให้ความหมายในหน่วยข้อมูลย่อยแคบลงหรือเฉพาะเจาะจงมากขึ้น และแบบแผนการเข้ารหัส (Encoding scheme) เป็นการระบุแบบแผนที่ช่วยอธิบายค่าของหน่วยข้อมูลย่อย

สำหรับการประกาศใช้ชุดหน่วยข้อมูลย่อยดับลินคอร์เมทาตาทาครั้งล่าสุด คือ วันที่ 14 มิถุนายน 2012 ได้มีการนำเสนอรายละเอียดข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ 15 องค์ประกอบ โดยอิงตามแบบแผน IETF RFC 5013 มาตรฐาน ANSI/NISO Standard Z39.85-2007 และมาตรฐาน ISO Standard 15836:2009 ซึ่งประกอบด้วยส่วนประกอบของหน่วยข้อมูลย่อย คือ ชื่อ (Name) ป้าย (Label) ตัวระบุแหล่งทรัพยากรสากล (URI) คำจำกัดความ (Definition) และประเภทของคำ (Type of term) พร้อมทั้งยังได้กำหนดข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อใช้บรรยายคำที่เป็นหน่วยข้อมูลต่างๆ เช่น ข้อคิดเห็น (Comment) ดูที่ (See) แหล่งอ้างอิง (References) เป็นต้น ทั้งนี้ ชุดหน่วยข้อมูลย่อยดับลินคอร์เมทาตาทานับเป็นเค้าร่างเมทาตาทาที่ได้รับความนิยมอย่างมากในปัจจุบัน เนื่องจากเป็นเค้าร่างเมทาตาทาที่มีความยืดหยุ่นในการประยุกต์ใช้ ซึ่งผู้ใช้สามารถกำหนดเมทาตาทาให้กับวัตถุดิจิทัลได้โดยไม่จำเป็นต้องใช้ทุกหน่วยข้อมูลย่อย เลือกใช้หน่วยข้อมูลย่อยได้ตามความต้องการ ใช้หน่วยข้อมูลซ้ำได้ในองค์ประกอบเดียวกัน และยังสามารถเพิ่มหรือขยายหน่วยข้อมูลได้ตามความจำเป็น ซึ่งหน่วยงานที่นำชุดหน่วยข้อมูลย่อยดับลินคอร์เมทาตาทาไปประยุกต์ใช้มักเป็นหน่วยงานที่มีความต้องการในการจัดเก็บวัตถุดิจิทัลขององค์กรไว้ในคลังปัญญาสถาบัน (Institutional repository) ที่หน่วยงานพัฒนาขึ้นด้วยโปรแกรมต่างๆ เช่น โปรแกรม Greenstone โปรแกรม DSpace เป็นต้น ซึ่งโปรแกรมดังกล่าวจำเป็นต้องใช้ชุดหน่วยข้อมูลย่อยดับลินคอร์เมทาตาทาในการบรรยายข้อมูล อาทิ มหาวิทยาลัยต่างๆ ใช้บรรยายวัตถุดิจิทัลที่จัดเก็บไว้ในคลังปัญญาสถาบันที่ประกอบด้วยสื่อที่หลากหลาย เช่น รายงานวิจัย บทความวิชาการ วิทยานิพนธ์ โครงการงาน คู่มือจดหมายเหตุ เอกสารประกอบการสอน หนังสือ รายงานประจำปี เป็นต้น

ในการนำชุดหน่วยข้อมูลย่อยดับลินคอร์เมทาตาไปประยุกต์ใช้นั้น ผู้ใช้งานอาจประสบปัญหาต่างๆ เช่น ไม่สามารถใช้ชุดข้อมูลทั้งหมดที่มีอยู่ในการบรรยายวัตถุดิจิทัลที่มีลักษณะเฉพาะได้ การกำหนดตัวขยายที่อาจไม่ครอบคลุมวัตถุดิจิทัลบางประเภทและรายละเอียดเกี่ยวกับการใช้ตัวขยายที่แตกต่างกัน การขาดคำแนะนำและตัวอย่างในการบรรยายวัตถุดิจิทัลแต่ละประเภทที่มีรูปแบบการนำเสนอที่แตกต่างกัน เป็นต้น ดังนั้น ผู้เขียนจึงมีความมุ่งหมายที่จะนำเสนอบทความที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การลงรายการเมทาตาโดยใช้ชุดหน่วยข้อมูลย่อยดับลินคอร์เมทาตา พร้อมทั้งให้ตัวอย่างประกอบคำอธิบายในแต่ละองค์ประกอบและตัวอย่างการลงรายการวัตถุดิจิทัลบางประเภท เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องในการทำรายการวัตถุดิจิทัลสามารถใช้เป็นแนวทางในการลงรายการได้อย่างถูกต้อง

หลักเกณฑ์การลงรายการเมทาตา

การลงรายการเมทาตาสำหรับวัตถุดิจิทัลโดยใช้คำร่างดับลินคอร์เมทาตานี้ จะใช้คำว่า DC เป็นส่วนนำหน้าองค์ประกอบต่างๆ ที่ลงรายการ โดยค้นด้วยเครื่องหมายมหัพภาค (.) แล้วตามด้วยชื่อองค์ประกอบ มีคำอธิบายการลงรายการแต่ละองค์ประกอบพร้อมตัวอย่างประกอบดังนี้

1. ชื่อเรื่อง (Title) เป็นชื่อที่กำหนดให้แก่วัตถุดิจิทัล อาจกำหนดขึ้นโดยเจ้าของผลงานหรือสำนักพิมพ์ ซึ่งเป็นชื่อเรื่องที่เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลายหรือเป็นทางการ โดยองค์ประกอบนี้มีตัวขยาย 1 ตัว คือ Alternative เป็นชื่อเรื่องที่ใช้แทนชื่อเรื่องที่เป็นทางการของวัตถุดิจิทัลและอาจเป็นชื่อเรื่องย่อหรือคำแปลของชื่อเรื่อง เช่น

ตัวอย่างชื่อเรื่อง

Title Assessing Information Literacy Programmes Using Information Search Tasks
Title Making Sense of Document Collections with Map-Based Visualisations:
The Role of Interaction with Representations
DC.Title คู่มือการบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษา
DC.Title ปรับเวลาประเทศไทยบวกเพิ่ม 1 วินาที

ตัวอย่างชื่อเรื่องที่มีชื่อเรื่องเป็นภาษาอื่น

DC.Title การศึกษาแนวทางการป้องกันการหกล้มในผู้สูงอายุชุมชนมิตรภาพพัฒนา
DC.Title.Alternative A Study of Fall Prevention Guideline in Older Adult Living
in Mitrappattana Community

2. เจ้าของผลงาน (Creator) เป็นบุคคล นิติบุคคลหรือหน่วยบริการที่รับผิดชอบในการสร้างเนื้อหาของวัตถุดิจิทัลหรือสร้างสรรค์ผลงาน เช่น เจ้าของผลงานเขียน ศิลปิน ช่างภาพ เป็นต้น โดยใช้ชื่อบุคคลหรือนิติบุคคลตามที่ปรากฏในตัววัตถุดิจิทัล สำหรับเจ้าของผลงานที่เป็นคนไทยให้ลงรายการชื่อและนามสกุล กรณีเป็นชาวต่างประเทศให้ลงรายการนามสกุล ค้นด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) แล้วตามด้วยชื่อต้น และชื่อกลาง (ถ้ามี) ส่วนนิติบุคคลที่เป็นเจ้าของผลงานให้ลงรายการชื่อนายงานที่เป็นเจ้าของผลงาน กรณีมีหน่วยงานย่อยให้ลงรายการชื่อนายงานใหญ่ ค้นด้วยเครื่องหมายมหัพภาค (.) แล้วตามด้วยหน่วยงานย่อย เช่น

ตัวอย่างเจ้าของผลงานที่เป็นบุคคล

DC.Creator Lechner, Nikolas

DC.Creator บุษกร เขียวมัน

ตัวอย่างเจ้าของผลงานที่เป็นนิติบุคคล

DC.Creator United States. Internal Revenue Service

DC.Creator กรมประมง. สำนักวิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืด

DC.Creator Association of the Bar of the City of New York

DC.Creator วิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย

3. หัวเรื่อง (Subject) เป็นหัวข้อเรื่องที่ใช้แทนแนวคิดเชิงเนื้อหาของวัตถุดิจิทัล เช่น คำสำคัญ วลี หรือรหัสแสดงหมวดหมู่ที่ใช้อธิบายเนื้อหาของวัตถุดิจิทัล การกำหนดหัวเรื่องควรใช้คำศัพท์ควบคุม (Controlled vocabulary) ที่ได้จากคู่มือกำหนดหัวเรื่อง เช่น หัวเรื่องสำหรับหนังสือภาษาไทย Library of Congress Subject Headings (LCSH) Medical Subject Headings (MeSH) เป็นต้น หรือคำที่ได้จากหนังสือรวมศัพท์สัมพันธ์ เช่น ศัพท์สัมพันธ์ทางวัฒนธรรม Unesco thesaurus Thesaurus of information science terminology Thesaurus of aging terminology เป็นต้น คำศัพท์ที่ใช้ในองค์ประกอบนี้อาจเลือกจากคำที่ปรากฏในชื่อเรื่องหรือที่ปรากฏในองค์ประกอบที่เป็นลักษณะ (Description) ซึ่งก็คือคำสำคัญที่ปรากฏในหน้าสารบัญหรือในบทคัดย่อ เช่น

ตัวอย่างหัวเรื่อง

วัตถุดิจิทัลมีชื่อเรื่อง “คู่มือการบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษา” กำหนดหัวเรื่องได้ดังนี้

DC.Subject การศึกษา--การประมวลผลข้อมูล--คู่มือ

DC.Subject การศึกษา--สถิติ--คู่มือ

วัตถุดิจิทัลมีชื่อเรื่อง “Assessing Information Literacy Programmes Using Information Search Tasks” กำหนดหัวเรื่องได้ดังนี้

DC.Subject Information literacy--Ability testing

DC.Subject Information literacy--Study and teaching--Evaluation

DC.Subject Information literacy--Study and teaching (Higher)

ตัวอย่างคำสำคัญ

วัตถุดิจิทัลมีชื่อเรื่อง “คู่มือการบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษา” กำหนดคำสำคัญได้ดังนี้

DC.Subject สารสนเทศทางการศึกษา

DC.Subject การจัดการสารสนเทศ

วัตถุดิจิทัลมีชื่อเรื่อง “Assessing Information Literacy Programmes Using Information Search Tasks” กำหนดคำสำคัญได้ดังนี้

DC.Subject Information literacy assessment

DC.Subject Information seeking behavior

DC.Subject Undergraduate students

4. ลักษณะ (Description) เป็นคำอธิบายรายละเอียดเนื้อหาของวัตถุดิจิทัล เช่น บทคัดย่อ สารบัญ คำอธิบายภาพ หรือคำอธิบายทั่วไปเกี่ยวกับวัตถุดิจิทัล โดยองค์ประกอบนี้มีตัวขยาย 2 ตัว คือ tableOfContents เป็นรายการหัวข้อแสดงเนื้อหาย่อยต่างๆ ของวัตถุดิจิทัลที่ปรากฏตามหน้าสารบัญ ให้ลงรายการหัวข้อต่างๆ โดยค้นด้วยเครื่องหมายยัติภังค์สองขีด (--) และ abstract เป็นสรุปสาระสำคัญของเนื้อหาในวัตถุดิจิทัล เช่น

ตัวอย่างลักษณะที่เป็นบทคัดย่อ

DC.Description.abstract คู่มือนี้มีเนื้อหาเกี่ยวกับการเลื่อนไหลของข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาแผนปฏิบัติการด้านข้อมูลสารสนเทศประจำปี แนวปฏิบัติการจัดเก็บ รวบรวม ประมวลผลข้อมูลสถิติด้านการศึกษา ข้อมูลรายบุคคลของนักเรียนนักศึกษา บุคลากรและข้อมูลสถานศึกษารายสถานศึกษา

DC.Description.abstract This paper examines the role of individual and combined human-information interactions in sense-making activities involving document collections that are linked to map-based visualizations.

ตัวอย่างลักษณะที่เป็นสารบัญ

DC.Description.tableOfContents การเลื่อนไหลของข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษา -- แผนปฏิบัติการด้านข้อมูลสารสนเทศประจำปี -- แนวปฏิบัติการจัดเก็บ รวบรวม ประมวลผลข้อมูลสถิติด้านการศึกษา -- แนวปฏิบัติการจัดเก็บ รวบรวม ประมวลผลข้อมูลรายบุคคลของนักเรียนนักศึกษา -- รายการข้อมูลและรูปแบบข้อมูลรายบุคคลของนักเรียน นักศึกษา บุคลากร และข้อมูลสถานศึกษา -- คำอธิบายและความหมายของข้อมูลรายบุคคลและรายสถานศึกษา -- รูปแบบข้อมูลรายบุคคลที่ใช้รับ-ส่งกันระหว่างต้นสังกัดและกระทรวงศึกษาธิการ -- หลักเกณฑ์การกำหนดรหัสสถานศึกษา -- รหัสมาตรฐานกลางระดับกระทรวง

5. สำนักพิมพ์ (Publisher) เป็นบุคคล นิติบุคคลหรือหน่วยบริการที่รับผิดชอบในการสร้างหรือผลิตวัตถุดิจิทัลให้สามารถเข้าถึงได้ เช่น สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัย บริษัท เป็นต้น โดยใช้ชื่อบุคคลหรือนิติบุคคลที่เป็นผู้ผลิตผลงานตามที่ปรากฏในตัววัตถุดิจิทัล กรณีเป็นหน่วยงานให้ลงรายการชื่อหน่วยงานที่จัดพิมพ์ หากปรากฏหน่วยงานย่อยให้ลงรายการชื่อหน่วยงานใหญ่ ค้นด้วยเครื่องหมายมหัพภาค (.) แล้วตามด้วยหน่วยงานย่อย เช่น

DC.Publisher สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว

DC.Publisher สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

DC.Publisher มหาวิทยาลัยศิลปากร. บัณฑิตวิทยาลัย

DC.Publisher University of Missouri-Columbia

DC.Publisher Khon Kaen University. Dept. of Biology

DC.Publisher Elsevier B.V.

DC.Publisher Information Literacy Group. Chartered Institute of Library and Information Professionals

6. ผู้ร่วมงาน (Contributor) เป็นบุคคล นิติบุคคลหรือหน่วยบริการที่มีส่วนร่วมสร้างเนื้อหาของวัตถุดิจิทัลในระดับรองจากผู้แต่งหรือเจ้าของผลงาน ซึ่งมีหลักเกณฑ์การลงรายการเช่นเดียวกับองค์ประกอบที่เป็นเจ้าของผลงาน โดยอาจเพิ่มคำระบุสถานภาพของผู้ร่วมงานต่อจากคำระบุองค์ประกอบที่เป็นผู้ร่วมงาน เช่น บรรณาธิการ (Editor) ผู้แปล (Translator) ผู้วาดภาพประกอบ (Illustrator) ผู้ถ่ายภาพ (Photographer) ศิลปิน (Artist) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ (Advisor) เป็นต้น ดังตัวอย่างต่อไปนี้

DC.Contributor บุญมา แฉ่งฉายา

DC.Contributor Curie, Marie

DC.Contributor.Translator พิชัย ปรัชญานุสรณ์

DC.Contributor.Photographer Adams, Ansel

DC.Contributor.Artist Sendak, Maurice

DC.Contributor.Editor Starr, Kenneth

7. ปี (Date) เป็นการระบุเวลาที่เกี่ยวข้องกับปีที่ผลิตหรือเผยแพร่วัตถุดิจิทัล มักใช้รูปแบบที่เป็นมาตรฐาน เช่น ISO 8601 หรือ W3C Technical Note (WTN) โดยมีรูปแบบของการระบุวันที่ในรูปของปี คือ YYYY หรือ ปี-เดือน-วัน คือ YYYY-MM-DD ซึ่งเป็นการระบุปี เดือนและวันที่ โดยองค์ประกอบนี้มีตัวขยาย 8 ตัวคือ

available	เป็นวันเดือนปีที่จะสามารถเข้าถึงวัตถุดิจิทัลได้
created	เป็นวันเดือนปีที่สร้างวัตถุดิจิทัล
dateAccepted	เป็นวันเดือนปีที่วัตถุดิจิทัลได้รับการตอบรับ/ยอมรับให้ตีพิมพ์เผยแพร่ เช่น วิทยานิพนธ์ได้รับการอนุมัติจากมหาวิทยาลัย หรือบทความได้รับการตอบรับให้ตีพิมพ์ในวารสารวิชาการ เป็นต้น
dateCopyrighted	เป็นปีลิขสิทธิ์
dateSubmitted	เป็นวันเดือนปีที่วัตถุดิจิทัลได้รับการเสนอ เช่น วิทยานิพนธ์ได้รับการเสนอต่อมหาวิทยาลัย หรือบทความได้รับการเสนอต่อวารสารวิชาการ
issued	เป็นวันเดือนปีที่วัตถุดิจิทัลเผยแพร่อย่างเป็นทางการ เช่น การจัดพิมพ์อย่างเป็นทางการ เป็นต้น
modified	เป็นวันเดือนปีที่วัตถุดิจิทัลได้รับการแก้ไขเปลี่ยนแปลง
valid	เป็นวันเดือนปีที่วัตถุดิจิทัลนั้นใช้ได้/มีผลใช้ได้

ตัวอย่างที่ 1

วัตถุดิจิทัลรายการหนึ่งระบุลิขสิทธิ์คือ © 2010 วันที่ผลิตคือวันที่ 18 ธันวาคม 2010 และวันที่ปรับปรุงคือวันที่ 20 ธันวาคม 2010 ลงรายการดังนี้

DC.Date.created 2010-12-18

DC.Date.dateCopyrighted 2010

DC.Date.modified 2010-12-20

ตัวอย่างที่ 2

วัตถุดิจิทัลรายการหนึ่งระบุว่าพิมพ์เผยแพร่ในเดือนมกราคม พ.ศ.2557 ลงรายการดังนี้

DC.Date.issued 2557-01

8. ประเภท (Type) เป็นการระบุประเภทเนื้อหาของวัตถุดิจิทัล โดยให้กำหนดตาม DCMI Type Vocabulary แบ่งเป็น 12 ประเภท ซึ่งวัตถุดิจิทัลบางรายการอาจจะระบุได้มากกว่า 1 ประเภท ดังนี้

Collection	การรวมกันของทรัพยากรกรต่างๆ
Dataset	ข้อมูลที่เข้ารหัสในโครงสร้างที่กำหนด เช่น บัญชีรายการ ตาราง และฐานข้อมูล ซึ่งอาจนำไปใช้สำหรับการประมวลผลได้โดยตรง
Event	เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นซึ่งคงอยู่ในช่วงเวลาหนึ่งๆ เท่านั้น เช่น นิทรรศการ การประชุม การฝึกอบรม การสังสรรค์ เป็นต้น
Image	ตัวแทนที่มองเห็น เช่น รูปภาพ/ภาพถ่ายของวัตถุทางกายภาพ จิตรกรรม สิ่งพิมพ์ ภาพวาดและกราฟิก ภาพเคลื่อนไหว ภาพยนตร์ แผนภาพ แผนที่ โน้ตดนตรี ซึ่งเป็นได้ทั้งตัวแทนที่เป็นอิเล็กทรอนิกส์ และกายภาพ
InteractiveResource	ทรัพยากรที่ต้องการการโต้ตอบ/ปฏิสัมพันธ์จากผู้ใช้เพื่อให้เกิดความเข้าใจ เกิดการดำเนินการหรือเกิดประสบการณ์ เช่น แบบฟอร์มบนเว็บ วัตถุการเรียนรู้แบบสื่อประสม บริการห้องสนทนาบนอินเทอร์เน็ต หรือสภาพแวดล้อมเสมือนจริง เป็นต้น
MovingImage	ภาพที่มีการเคลื่อนไหว เช่น ภาพเคลื่อนไหว ภาพยนตร์ โปรแกรมโทรทัศน์ วิดิทัศน์ ผลิตภัณฑ์จากการจำลองแบบ (บรรยายโดยใช้ Image ได้ในประเภทที่กว้างกว่า)

PhysicalObject	วัตถุทางกายภาพ เป็นวัตถุ 3 มิติหรือวัตถุที่จับต้องได้ซึ่งไม่มีชีวิต (ตัวแทนดิจิทัลของวัตถุ 3 มิติควรใช้ Image, Text, หรือประเภทอื่นๆ)
Service	ระบบหนึ่งๆ ที่มีหน้าที่มากมาย เช่น บริการสำเนาภาพ บริการการเงิน บริการการพิสูจน์ตัวตน บริการยืมระหว่างห้องสมุด มาตรฐานการสื่อสาร Z39.50 หรือเครื่องบริการเว็บ (Web server) เป็นต้น
Software	โปรแกรมคอมพิวเตอร์
Sound	ทรัพยากรที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อการได้ยิน เช่น ไฟล์ดนตรี แผ่นซีดีเสียง และสุนทรพจน์หรือเสียงที่ได้จากการบันทึก
StillImage	ตัวแทนภาพที่ไม่เคลื่อนไหว เช่น จิตรกรรม ภาพวาด แบบกราฟิก แผนงานและแผนที่ (บรรยายโดยใช้ Image ได้ในประเภทที่กว้างกว่า)
Text	ทรัพยากรที่ประกอบด้วยคำต่างๆ สำหรับการอ่าน เช่น หนังสือ จดหมาย วิทยานิพนธ์ บทกวี หนังสือพิมพ์ บทความ เป็นต้น

ตัวอย่างที่ 1

วัตถุดิจิทัลรายการหนึ่งเป็นนิทรรศการศิลปะอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งนำเสนอเป็นรูปภาพและข้อความ ลงรายการดังนี้

DC.Type image

DC.Type text

ตัวอย่างที่ 2

วัตถุดิจิทัลรายการหนึ่งเป็นโปรแกรมการศึกษาแบบสื่อประสมพร้อมด้วยงานมอบหมายเชิงปฏิสัมพันธ์ ซึ่งนำเสนอเป็นข้อความ รูปภาพ โปรแกรมและปฏิสัมพันธ์ ลงรายการดังนี้

DC.Type text

DC.Type image

DC.Type software

DC.Type interactiveResource

9. รูปแบบ (Format) เป็นรูปแบบแฟ้มข้อมูล สื่อทางกายภาพหรือมิติของวัตถุดิจิทัล โดยให้กำหนดตามชนิดของสื่อทางอินเทอร์เน็ต (Internet Media Type) ซึ่งประกอบด้วยตัวขยาย 2 ตัว คือ ขนาด (extent) ที่เป็นขนาดหรือความยาวของสารสนเทศ และสื่อ (medium) ที่บรรจุสารสนเทศ โดยมีรูปแบบและตัวอย่างของการลงรายการแต่ละรูปแบบดังนี้

application เป็นสื่อที่นำเสนอลข้อมูลที่ต้องประมวลผลด้วยโปรแกรมประยุกต์ เช่น

application/msword application/javascript

application/pdf application/marc

application/zip application/SGML

application/xml application/tei+xml

application/mp4 application/http

audio เป็นสื่อที่นำเสนอเสียง เช่น

audio/mp4 audio/mpeg

image เป็นสื่อที่นำเสนอภาพ เช่น

image/jpeg image/gif

image/png image/jpx

message เป็นสื่อที่นำเสนอลข้อความที่ใช้ติดต่อระหว่างบุคคล เช่น

message/http message/news

model เป็นสื่อที่นำเสนอโครงสร้างหลายมิติประกอบด้วยวัตถุอย่างน้อย 1 อย่าง เช่น

model/example

multipart เป็นสื่อที่นำเสนอลข้อมูลที่หลากหลาย เช่น

multipart/example multipart/report

text เป็นสื่อที่นำเสนอลข้อความ เช่น

text/html text/css

text/SGML text/csv

text/xml text/javascript

video เป็นสื่อที่นำเสนอภาพเคลื่อนไหว เช่น

video/JPEG video/mp4

example ไม่มีตัวอย่าง

ตัวอย่าง

DC.Format image/gif

DC.Format image/gif 4kB

DC.Format image/gif 640 x 512 pixels

10. รหัส (Identifier) เป็นสัญลักษณ์หรือตัวเลขที่ระบุถึงวัตถุดิจิทัลในรูปแบบปัจจุบัน เช่น URL URN ISBN DOI URI ซึ่งเป็นแบบแผนการกำหนดรหัสประจำตัว หรือเลขประจำรายการของวัตถุดิจิทัล เช่น ID number เป็นต้น ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่าง

DC.Identifier <http://www.mis.moe.go.th/mis2015/images/content/163/K1.pdf>

DC.Identifier ISBN 9783540883517

DC.Identifier doi:10.1016/j.tele.2015.07.007

11. ต้นฉบับ (Source) เป็นการอ้างอิงถึงทรัพยากรสารสนเทศที่เป็นที่มาของวัตถุดิจิทัล ซึ่งอาจได้จากการดัดแปลงบางส่วนหรือทั้งเรื่อง กรณีที่วัตถุดิจิทัลเป็นต้นฉบับอยู่แล้วก็ไม่ต้องระบุองค์ประกอบนี้ โดยใช้แบบแผนการกำหนดรหัสประจำในการลงรายการเกี่ยวกับต้นฉบับ เช่น ชื่อผลงานที่เป็นต้นฉบับ เลขเรียกหนังสือ เป็นต้น

ตัวอย่าง

DC.Source Shakespeare's Romeo and Juliet

DC.Source 027.662 ท668บ 2557

12. ภาษา (Language) เป็นภาษาที่ใช้ในเนื้อหาหรือใช้เรียบเรียงเนื้อหาของวัตถุดิจิทัล โดยกำหนดให้ใช้ตาม RFC 4646 โดยใช้มาตรฐาน ISO 639-1 หรือ ISO 639-2 กรณีที่ใช้มาตรฐาน ISO 639-1 กำหนดให้ใช้รหัสพยัญชนะ 2 ตัว ขณะที่มาตรฐาน ISO 639-2 กำหนดให้ใช้พยัญชนะ 3 ตัว เช่น รหัสที่กำหนดให้ภาษาดังแสดงในตารางต่อไปนี้

มาตรฐาน ISO 639-1	มาตรฐาน ISO 639-2	ภาษา
de	ger หรือ deu	เยอรมัน
en	eng	อังกฤษ
fr	fre หรือ fra	ฝรั่งเศส
ja	jpn	ญี่ปุ่น
ko	kor	เกาหลี
lo	lao	ลาว
th	tha	ไทย
zh	chi หรือ zho	จีน

ตัวอย่างวัตถุดิจิทัลที่นำเสนอเนื้อหาในภาษาเดียว

DC.Language th

DC.Language en

DC.Language fr

ตัวอย่างวัตถุดิจิทัลที่นำเสนอเนื้อหาเป็นภาษาอังกฤษที่ใช้ในประเทศต่างๆ

DC.Language en-UK

DC.Language en-US

ตัวอย่างวัตถุดิจิทัลที่นำเสนอเนื้อหามากกว่า 1 ภาษา

DC.Language en;fr

13. เรื่องที่เกี่ยวข้อง (Relation) เป็นการอ้างอิงถึงทรัพยากรสารสนเทศที่เกี่ยวข้องหรือมีความสัมพันธ์กับวัตถุดิจิทัล โดยประกอบด้วยตัวขยายดังต่อไปนี้

isVersionOf	เป็นทรัพยากรสารสนเทศที่มีทรัพยากรสารสนเทศที่บรรยายเป็นเวอร์ชันฉบับพิมพ์หรือฉบับดัดแปลง
hasVersion	เป็นทรัพยากรสารสนเทศที่เป็นเวอร์ชัน ฉบับพิมพ์หรือฉบับดัดแปลงของทรัพยากรสารสนเทศที่บรรยาย
isReplacedBy	เป็นทรัพยากรสารสนเทศที่แทนที่ทรัพยากรสารสนเทศที่บรรยาย
Replaces	เป็นทรัพยากรสารสนเทศที่ถูกแทนที่โดยทรัพยากรสารสนเทศที่บรรยาย
isRequiredBy	เป็นทรัพยากรสารสนเทศที่ต้องการทรัพยากรสารสนเทศที่บรรยายในการสนับสนุนการทำงาน การนำส่งหรือการเชื่อมโยง
Requires	เป็นทรัพยากรสารสนเทศที่สนับสนุนการทำงาน การนำส่งหรือการเชื่อมโยงแก่ทรัพยากรสารสนเทศที่บรรยาย
isPartOf	เป็นทรัพยากรสารสนเทศที่ผนวก/รวมทรัพยากรสารสนเทศที่บรรยายในเชิงกายภาพ/เชิงตรรกะ
hasPart	เป็นทรัพยากรสารสนเทศที่ถูกผนวก/รวมอยู่ในทรัพยากรสารสนเทศที่บรรยายในเชิงกายภาพ/เชิงตรรกะ
isReferencedBy	เป็นทรัพยากรสารสนเทศที่อ้างอิง/อ้างอิงถึงทรัพยากรสารสนเทศที่บรรยาย
References	เป็นทรัพยากรสารสนเทศที่ถูกอ้างอิง/อ้างอิงถึงโดยทรัพยากรสารสนเทศที่บรรยาย
isFormatOf	เป็นทรัพยากรสารสนเทศที่มีเนื้อหาเหมือนกับทรัพยากรสารสนเทศที่บรรยายแต่อยู่ในรูปแบบอื่น
hasFormat	เป็นทรัพยากรสารสนเทศที่มีเนื้อหาเหมือนกับทรัพยากรสารสนเทศที่บรรยายซึ่งมีอยู่ก่อนแล้ว (pre-existing) แต่อยู่ในรูปแบบอื่น

ตัวอย่างที่ 1

วัตถุดิจิทัลรายการหนึ่งเป็นหนังสือที่เป็นรูปเล่มสิ่งพิมพ์ ซึ่งผ่านกระบวนการสแกนให้เป็นไฟล์เอกสารให้ลงรายการชื่อเรื่องของวัตถุดิจิทัลรายการนี้ แล้วลงรายการเรื่องที่เกี่ยวข้องโดยระบุเป็นไฟล์เอกสารซึ่งเป็นรูปแบบหนึ่งของหนังสือที่เป็นรูปเล่มสิ่งพิมพ์ ดังนี้

DC.Title พจนานุกรมดนตรีระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา

DC.Relation.hasFormat book.pdf

ตัวอย่างที่ 2

วัตถุดิจิทัลรายการหนึ่งเป็นบทความที่ตีพิมพ์ลงในวารสารวิชาการซึ่งประกอบด้วยบทความหลายรายการในวารสารเล่มเดียวกัน ให้ลงรายการชื่อเรื่องของวัตถุดิจิทัลรายการนี้ แล้วลงรายการเรื่องที่เกี่ยวข้องโดยระบุชื่อวารสาร ปีที่ ฉบับที่ ปีที่ตีพิมพ์และเลขหน้าที่ปรากฏบทความ ซึ่งตีพิมพ์บทความดังกล่าว ดังนี้

DC.Title สิ่งแวดล้อมศึกษากับการแก้ปัญหาอย่างยั่งยืน

DC.Relation.isPartOf วารสารเศรษฐศาสตร์อุตสาหกรรม ปีที่ 12 ฉบับที่ 3 (2556): 1-4

14. ขอบเขต (Coverage) เป็นการระบุเกี่ยวกับสถานที่หรือเวลาที่แสดงขอบเขตเนื้อหาของวัตถุดิจิทัล ประเด็นด้านสถานที่อาจรวมถึงสถานที่ที่ตั้ง และชื่อภูมิศาสตร์ ส่วนประเด็นด้านเวลาอาจรวมถึงช่วงเวลาและวันที่ โดยใช้คำศัพท์ควบคุม เช่น Thesaurus Geographic Names (TGN) ที่ให้ชื่อทางภูมิศาสตร์ต่างๆ ที่ถูกต้อง ประกอบด้วยสถานที่ (Spatial) และเวลา (Temporal) ซึ่งเกี่ยวข้องกับเนื้อหาในวัตถุดิจิทัล ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 1

วัตถุดิจิทัลรายการหนึ่งมีเนื้อหาที่ครอบคลุมในช่วงปี พ.ศ. 2554-2555 โดยเป็นเนื้อหาที่เกิดขึ้นในกรุงเทพฯ ลงรายการดังนี้

DC.Coverage 2554-2555

DC.Coverage กรุงเทพฯ

ตัวอย่างที่ 2

วัตถุดิจิทัลรายการหนึ่งมีเนื้อหาที่ครอบคลุมในช่วงปี ค.ศ. 1995-1996 โดยเป็นเนื้อหาที่เกิดขึ้นในเมืองบอสตันของรัฐแมสซาชูเซตส์ในสหรัฐอเมริกา ลงรายการดังนี้

DC.Coverage 1995-1996

DC.Coverage Boston, MA

ตัวอย่างที่ 3

วัตถุดิจิทัลรายการหนึ่งมีเนื้อหาที่ครอบคลุมในช่วงศตวรรษที่ 17 โดยเป็นเนื้อหาที่เกิดขึ้นทางตอนเหนือของมลรัฐนิวยอร์ก

DC.Coverage 17th century

DC.Coverage Upstate New York

15. สิทธิ (Rights) เป็นข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการสิทธิในวัตถุดิจิทัล รวมถึงสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา เพื่อให้ผู้ใช้รับทราบและยอมรับข้อปฏิบัติเกี่ยวกับลิขสิทธิ์ของทรัพยากรสารสนเทศ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่าง

DC.Rights ลิขสิทธิ์เป็นของกระทรวงศึกษาธิการ กรมวิชาการจัดพิมพ์เป็นภาษาไทย
พ.ศ. 2540

DC.Rights Access limited to members.

DC.Rights Copyright © 2012 Lifeng Dong et al. This is an open access article distributed under the Creative Commons Attribution License, which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original work is properly cited.

ตัวอย่างการลงรายการเมทาตาทา

ต่อไปนี้เป็นตัวอย่างของการลงรายการเมทาตาทาสำหรับวัตถุดิจิทัลประเภทต่างๆ เช่น รายงานวิจัย บทความวิชาการ วิทยานิพนธ์ ข่าวประชาสัมพันธ์ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น ซึ่งผู้ทำรายการอาจใช้เป็นแนวทางในการลงรายการเมทาตาทา โดยสามารถประยุกต์ใช้ได้ตามความเหมาะสมของวัตถุดิจิทัลที่หน่วยงานจัดเก็บและให้บริการ ดังตัวอย่างการลงรายการต่อไปนี้

วัตถุดิจิทัลรายการที่ 1: รายงานวิจัย

DC.Title	การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทักษะการแก้ปัญหาคณิตศาสตร์ในชีวิตประจำวัน และเจตคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
DC.Title.Alternative	Problem-based instructional management to improve the academic achievement, daily life mathematical problem solving skills and attitude toward mathematical learning of Protom Suksa Two students
DC.Creator	นภสร เรือนโรจน์รุ่ง
DC.Subject	คณิตศาสตร์--การศึกษาและการสอน (ประถมศึกษา)
DC.Subject	คณิตศาสตร์--แผนการสอน
DC.Subject	การแก้ปัญหา
DC.Description.abstract	การวิจัยในครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานที่มีต่อ (1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (2) ทักษะการแก้ปัญหาคณิตศาสตร์ในชีวิตประจำวัน (3) เจตคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถมระดับชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ 2 จำนวน 68 คน ...
DC.Publisher	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. คณะครุศาสตร์
DC.Date.issued	2558

DC.Type	text
DC.Format	application/pdf, 1.59 MB
DC.Identifier	http://cuir.car.chula.ac.th/handle/123456789/47689
DC.Source	ค 15 017008
DC.Language	th

วัตถุดิบที่รายการที่ 2: บทความวิชาการ

DC.Title	การศึกษาแนวทางการป้องกันการหกล้มในผู้สูงอายุชุมชน มิตรภาพพัฒนา
DC.Title.Alternative	A Study of Fall Prevention Guideline in Older Adult Living in Mitraphappatana Community
DC.Creator	ละออม สร้อยแสง
DC.Creator	จริยาวัตร คมพยัคฆ์
DC.Creator	กนกพร นทีชนสมบัติ
DC.Subject	ผู้สูงอายุ
DC.Subject	การหกล้ม
DC.Subject	การป้องกัน
DC.Description.abstract	การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการหกล้ม ปัจจัยเสี่ยงต่อการหกล้มและแนวทางการป้องกันการหกล้ม ในผู้สูงอายุของชุมชนมิตรภาพพัฒนา ...
DC.Date.Issued	2557-01
DC.Type	text
DC.Format	application/pdf, 338 KB
DC.Language	th;en
DC.Relation.isPartOf	วารสารพยาบาลทหารบก ปีที่ 15 ฉบับที่ 1 (มกราคม- เมษายน 2557): 122-129

วัตถุดิบที่รายการที่ 3: วิทยานิพนธ์

DC.Title	ความมีจิตสาธารณะในการใช้ห้องสมุดของนิสิตระดับ ปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
DC.Title.Alternative	Public Mindedness in Using Library of the Undergraduate Students, Srinakharinwirot University
DC.Creator	บุษกร เขียวมัน
DC.Subject	จิตสาธารณะ

DC.Subject	การใช้ห้องสมุด
DC.Subject	นิติระดับปริญญาตรี
DC.Description.abstract	การวิจัยนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความมี จิตสาธารณะในการใช้ห้องสมุดของนิติระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยจำแนกตามตัวแปรเพศ ระดับชั้นปีและกลุ่มสาขาวิชา ...
DC.Contributor	เทอดศักดิ์ ไม้เท้าทอง
DC.Contributor	พวา พันธุ์เมฆา
DC.Date.Created	2555-06
DC.Type	text
DC.Format	application/pdf, 18.42 MB
DC.Language	th;en
DC.Rights	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

วัตถุดิบที่ 4: ข่าวประชาสัมพันธ์

DC.Title	จดหมายข่าวเพื่อเสริมสร้างความเสมอภาคหญิงชาย
DC.Creator	ชนันพัฒน์ เนตรวงศ์ทอง
DC.Subject	ความเสมอภาค
DC.Subject	บทบาทตามเพศ
DC.Description.abstract	จดหมายข่าวที่เผยแพร่ความรู้ ข้อมูลข่าวสารและ ประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานด้านการส่งเสริมความเสมอ ภาคหญิงชายในหน่วยงานภาครัฐและสร้างเครือข่ายในการ ปฏิบัติงานร่วมกับศูนย์ประสานงานด้านความเสมอภาค ระหว่างหญิงชายของกระทรวง/กรมต่างๆ ตลอดจนเครือข่าย องค์กรพัฒนาเอกชนและหน่วยงานอิสระ
DC.Publisher	สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว
DC.Date.Created	2551-06
DC.Type	text
DC.Format	application/pdf, 8.25 MB
DC.Identifier	http://www.gender.go.th/article/data/1221121168.pdf
DC.Language	th

วัตถุดิบที่ 5: หนังสืออิเล็กทรอนิกส์

DC.Title	คู่มือการบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษา
DC.Creator	มยุรี จีระมาตย์
DC.Subject	การศึกษา--การประมวลผลข้อมูล--คู่มือ
DC.Subject	การศึกษา--สถิติ--คู่มือ
DC.Description.abstract	เป็นคู่มือที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการเลื่อนไหลของข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาแผนปฏิบัติการด้านข้อมูลสารสนเทศประจำปี แนวปฏิบัติการจัดเก็บ รวบรวมประมวลผลข้อมูลสถิติด้านการศึกษา ข้อมูลรายบุคคลของนักเรียนนักศึกษา บุคลากรและข้อมูลสถานศึกษารายสถานศึกษา
DC.Publisher	สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
DC.Date.Created	2557
DC.Type	text
DC.Format	application/pdf, 962 KB
DC.Identifier	http://www.mis.moe.go.th/misth/files/25570702/manual2557.pdf
DC.Language	th

บทสรุป

การใช้ชุดหน่วยข้อมูลย่อยดับลินคอร์เมทาตาทานับว่าได้รับความนิยมเป็นอย่างมากในการนำไปประยุกต์ใช้เพื่อการพัฒนาคลังปัญญาสถาบันของหน่วยงานต่างๆ โดยเฉพาะมหาวิทยาลัยทั้งในประเทศไทยและในต่างประเทศ ซึ่งโปรแกรมห้องสมุดดิจิทัลที่ใช้ในการจัดเก็บและค้นคืนวัตถุดิบส่วนใหญ่จะรองรับการใช้งานด้วยชุดหน่วยข้อมูลดังกล่าว มหาวิทยาลัยที่พัฒนาคลังปัญญาสถาบันจึงสามารถใช้ชุดหน่วยข้อมูลย่อยดับลินคอร์เมทาตาทาในการบรรยายวัตถุดิบทุกประเภทได้ โดยอาจมีการกำหนดหน่วยข้อมูลย่อยเพิ่มเติมตามความเหมาะสมในแต่ละประเภทของวัตถุดิบ ทั้งนี้ในปัจจุบันมีมหาวิทยาลัยหลายแห่งที่มีการพัฒนาคลังปัญญาสถาบัน อาทิ

- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ใช้ชื่อว่า “Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR)” สืบค้นได้ที่ <http://cuir.car.chula.ac.th/>
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ใช้ชื่อว่า “คลังปัญญา มทส.” สืบค้นได้ที่ <http://sutir.sut.ac.th:8080/sutir/>

- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ใช้ชื่อว่า “คลังปัญญามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี” สืบค้นได้ที่ <http://www.repository.rmutt.ac.th/>
- สถาบันเทคโนโลยีแห่งแมสซาชูเซตส์ ใช้ชื่อว่า “DSpace@MIT” สืบค้นได้ที่ <http://dspace.mit.edu/>
- มหาวิทยาลัยยูทาห์ ใช้ชื่อว่า “USpace Institutional Repository” สืบค้นได้ที่ <http://uspace.utah.edu/index.php>
- มหาวิทยาลัยแห่งชาติไต้หวัน ใช้ชื่อว่า “NTU Institutional Repository” สืบค้นได้ที่ <http://ntur.lib.ntu.edu.tw/>

อย่างไรก็ตาม ในการพิจารณาเลือกใช้ชุดหน่วยข้อมูลย่อยดัดแปลงเมตาดาตาสำหรับการบรรยายวัตถุดิจิทัลประเภทต่างๆ ของหน่วยงานแต่ละแห่งนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องคำนึงถึงโปรแกรมห้องสมุดดิจิทัลที่รองรับการใช้งานชุดหน่วยข้อมูลนี้ ซึ่งการบรรยายวัตถุดิจิทัลในแต่ละประเภทที่มีลักษณะเฉพาะเจาะจงอาจจำเป็นต้องใช้มาตรฐานอื่นๆ ร่วมด้วย เช่น การบรรยายวัตถุดิจิทัลที่มีเนื้อหาในสาขาการศึกษา อาจใช้ชุดหน่วยข้อมูลย่อยดัดแปลงเมตาดาตาร่วมกับ Gateway to Educational Materials (GEM) การบรรยายวัตถุดิจิทัลที่มีลักษณะเป็นทัศนวิสัย อาจใช้ชุดหน่วยข้อมูลย่อยดัดแปลงเมตาดาตาร่วมกับ Visual Resources Association (VRA) Core Categories การบรรยายวัตถุดิจิทัลที่เป็นสิ่งพิมพ์รัฐบาล อาจใช้ชุดหน่วยข้อมูลย่อยดัดแปลงเมตาดาตาร่วมกับ Government Information Locator Service (GILS) การบรรยายวัตถุดิจิทัลที่เป็นงานศิลปะ สถาปัตยกรรม งานทางวัฒนธรรมและรูปภาพต่างๆ อาจใช้ชุดหน่วยข้อมูลย่อยดัดแปลงเมตาดาตาร่วมกับ Categories for the Description of Works of Art (CDWA) เป็นต้น ทั้งนี้ก็เพื่อให้มีชุดหน่วยข้อมูลเพียงพอในการบรรยายวัตถุดิจิทัลที่มีลักษณะที่แตกต่างกัน

บรรณานุกรม

- DCMI Usage Board. (2012). *DCMI metadata terms*. Retrieved from <http://dublincore.org/documents/dcmi-terms/>
- Dublin Core Metadata Initiative. (2012). *Dublin Core Metadata Element Set, version 1.1*. Retrieved from <http://dublincore.org/documents/dces/>
- Hider, P. (2012). *Information resource description: Creating and managing metadata*. Chicago: American Library Association.
- Hillmann, D. (2001). *Generic examples*. Retrieved from <http://dublincore.org/documents/2001/04/12/usageguide/generic.shtml>
- Zeng, M. L., & Qin, J. (2008). *Metadata*. London: Facet.